

**DIT IS HET JAARVERSLAG
2024 VAN HET EKWC, HET
EUROPEES KERAMISCH
WERKCENTRUM, DAT ZICH
INZET VOOR DE ONTWIK-
KELING VAN KERAMIEK IN
DE KUNSTEN.**

VOORWOORD

Het afgelopen jaar stond in het teken van verandering en aanpassing. De wereld om ons heen staat in brand; geopolitieke spanningen, economische onzekerheid en klimaatvraagstukken raken niet alleen individuen, maar ook culturele instellingen zoals het EKWC. De stijgende energie- en materiaalkosten hebben directe gevolgen voor onze werkplaats en werkwijze, waardoor de noodzaak om innovatieve en duurzame oplossingen te vinden urgenter is dan ooit. Tegelijkertijd blijft het EKWC zich inzetten voor brede toegankelijkheid. Ons residentieprogramma is niet alleen een plek voor artistieke ontwikkeling en onderzoek, maar ook een ruimte waar kunstenaars, ontwerpers en architecten uit alle delen van de wereld -inclusief gebieden waar spanningen heersen - de kans krijgen om samen te wonen en te werken. Daarnaast blijven we ons inzetten voor financiële toegankelijkheid, zodat talent niet wordt gehinderd door economische drempels. Juist de diversiteit aan perspectieven en ervaringen die er samenkomen, maakt het EKWC tot een dynamische en inspirerende plek. In 2024 zetten we concrete stappen naar een toekomstbestendige organisatie, met een sterke focus op ecologisch verantwoord werken, inclusiviteit en de verdere versterking van onze researchfunctie.

Een belangrijke mijlpaal dit jaar was de BIS-procedure. We ontvingen een positieve beoordeling, een erkenning van de waarde en impact van ons werk. Helaas heeft dit niet geleid tot de gevraagde financiering, wat betekent dat we nog steeds voor grote uitdagingen staan. Dit dwingt ons om kritisch te kijken naar onze strategie en middelen, terwijl we blijven bouwen aan de kwaliteit en relevantie van ons programma. Met nieuwe initiatieven, samenwerkingen en een vernieuwde onderzoeksagenda zetten we door, gedreven door de creativiteit en veerkracht die het EKWC kenmerken.

De aantrekkingskracht van het EKWC blijft onverminderd groot. Dit blijkt uit de enorme interesse voor ons residentieprogramma: op onze open call ontvingen we

opnieuw bijna 300 aanmeldingen. Van hen hebben 65 kunstenaars, ontwerpers en architecten uit de hele wereld hun projecten bij ons gerealiseerd. De resultaten waren inspirerend, grensverleggend en uitdagend, en zullen de komende tijd te zien zijn in musea, galleries en beurzen, zowel in Nederland als daarbuiten.

Tot slot een woord van dank. Dank aan alle kunstenaars, ontwerpers en architecten die het EKWC tot een bruisende en inspirerende plek maken. Dank aan het Ministerie van OCW en de Provincie Noord-Brabant voor hun steun. Dank aan de fondsen Stichting Stokroos, Stichting Van Achterbergh-Domhof en het Cultuurfonds: Het is ook dit jaar gelukt om weer meer residentieplekken te steunen. Dank aan onze onderwijspartners en samenwerkingspartners. Maar bovenal dank aan alle medewerkers, freelancers, de Raad van Toezicht en de vrijwilligers van het EKWC. Jullie inzet, toewijding en creativiteit vormen het fundament van onze organisatie. ■

Geertje Jacobs

TOELICHTING

IN DIT VERSLAG WORDT -
 NAAST EEN UITEENZETTING
 VAN DE FINANCIËLE POSITIE
 VAN HET EKWC EN EEN
 BEKNOPTE BESCHOUWING
 VAN DE STAND VAN ZAKEN
 BINNEN DE ORGANISATIE -
 EEN OVERZICHT GEGEVEN VAN
 DE ACTIVITEITEN DIE IN 2024
 HEBBEN PLAATSGEVONDEN.

↑ SAMUEL SARMIENTO IN ZIJN STUDIO

↓ HET ONDERZOEK VAN ALDO BRINKHOF

↓ MUZIKAAL PERFORMANCE IN ALVÁRO ESCALONA'S STUDIO TIJDENS DE TESTCASE

HET ARTISTS IN RESIDENCE- PROGRAMMA

DEELNEMERS AAN HET EKWC-RESIDENTIEPROGRAMMA

Het residentieprogramma van drie maanden vormt de basis van het EKWC en richt zich op de ontwikkeling van individuele kunstenaars. Een belangrijk kenmerk van dit programma is de intensieve verdieping die het biedt. Hoewel de meeste deelnemers reeds een gevestigde praktijk hebben, beschikken zij doorgaans over beperkte ervaring met keramiek. Ze komen uit uiteenlopende disciplines en zoeken een nieuwe impuls voor hun artistieke of professionele ontwikkeling.

De deelnemers werken vanuit een duidelijke inhoudelijke visie, waarbij het concept leidend is en de technische uitvoering hierop aansluit. Gedurende de drie maanden worden de deelnemers uitgedaagd en grenzen opgezocht, wat leidt tot zowel artistieke als technische vooruitgang. Door deze werkwijze ontstaan innovatieve resultaten en nieuwe inzichten.

Dit jaar hebben 67 deelnemers het programma doorlopen. Hiermee is voldaan aan de prestatienormen van zowel de Provincie Noord-Brabant als het Ministerie van OCW.

↑ IN DE STUDIO VAN PAULINE AGUSTONI

↑ JULIAN VOGEL IN ZIJN STUDIO

↓ MARLOU BREULS EN NANNE OP 'T ENDE VOOR DE SCULPTUUR VAN MARLOU

DEELNEMERS 2024

	NAAM	VAN	TOT		NAT.
1.	Brigitte Louter	4 jan	27 mrt	2024	NL/ES
2.	Jesus Canuto Iglesias	4 jan	27 mrt	2024	ES
3.	Benny Nilsen	11 jan	3 apr	2024	SW
4.	Milou van Ham	11 jan	3 apr	2024	NL
5.	Marlou Breuls	18 jan	10 apr	2024	NL
6.	Anna Lotte Peperkamp	25 jan	17 apr	2024	NL
7.	Colin Chudyk	8 feb	1 mei	2024	CA/NL
8.	Bryony Dunne	8 feb	1 mei	2024	GB
9.	Anja Cecilie Petersen	15 feb	8 mei	2024	DK
10.	Agate Kalnpure	15 feb	8 mei	2024	LV
11.	Susan Melo	22 feb	15 mei	2024	CL
12.	Andrien Chevalley	22 feb	15 mei	2024	CH
13.	Jae Pil Eun	7 mrt	29 mei	2024	KR
14.	Samuel Sarmiento	7 mrt	29 mei	2024	VE
15.	Lucas Garvey	14 mrt	8 mei	2024	IR
16.	Niki Chania	14 mrt	8 mei	2024	GR
17.	Daniel Molyneux	28 mrt	19 jun	2024	US
18.	Carlijn Fransen	4 apr	26 jun	2024	NL
19.	Pauline Agustoni	4 apr	26 jun	2024	CH
20.	Karla Kaper	9 apr	3 jul	2024	NL
21.	Maga Berr	18 apr	10 jul	2024	PE/NL
22.	Wenying Li	2 mei	24 jul	2024	CN
23.	Jeanine Vloemans	2 mei	24 jul	2024	NL
24.	Lucas Lenglet	9 mei	31 jul	2024	NL
25.	Nora Normile	9 mei	31 jul	2024	US
26.	Margeaux Claude	16 mei	7 aug	2024	US
27.	Raphael Weilguni	16 mei	7 aug	2024	DE
28.	Nina vd Ven	23 mei	14 aug	2024	NL
29.	Lou Lou Sainsbury	30 mei	21 aug	2024	GB
30.	Aldo Brinkhof	6 jun	28 aug	2024	NL
31.	E Park	20 jun	11 sep	2024	KR
32.	Anthony van Gog	20 jun	11 sep	2024	NL
33.	Daniel Giles	27 jun	18 sep	2024	US
34.	Sara Möller	27 jun	18 sep	2024	SE
35.	Isabel Kwon aka Bel Ysoh	4 jul	25 sep	2024	BR
36.	Gabi Doa	25 jul	16 okt	2024	CA
37.	Lilian Kreutzberger	25 jul	16 okt	2024	NL
38.	Benton Ching	1 aug	23 okt	2024	AU
39.	Shary Boyle	1 aug	23 okt	2024	CA
40.	Sithabile Mlotshwa	1 aug	23 okt	2024	NL
41.	André Pielage	8 aug	30 okt	2024	NL

	NAAM	VAN	TOT		NAT.
42.	Emma Clarke	8 aug	30 okt	2024	GB
43.	Álvaro Escalona	15 aug	6 nov	2024	ES
44.	Ya-Wen Tang	5 sep	27 nov	2024	TW
45.	Yen-Ran Wang	5 sep	27 nov	2024	TW
46.	Kate Strachan	12 sep	4 dec	2024	US
47.	Jonas Vansteenkiste /Arnaud Rogard	12 sep	4 dec	2024	BE
48.	Jonathon Anderson	19 sep	12 dec	2024	CA
49.	G. Lucas	19 sep	11 dec	2024	GB
50.	Heiko Balster	26 sep	18 dec	2024	NL
51.	Milena Anna Bouma	10 okt	8 jan	2025	NL
52.	Camille Bleu-Valentine	17 okt	18 dec	2024	FR
53.	Amandine Massé	17 okt	18 dec	2024	Fr
54.	Badriah Hamelink	24 okt	22 jan	2025	NL
55.	Gerbrand Burger	24 okt	15 jan	2025	NL
56.	Matea Bakula	24 okt	22 jan	2025	NL
57.	Elisa Strinna	31 okt	29 jan	2025	IT
58.	Renée van Oploo	31 okt	29 jan	2025	NL
59.	Koen de Groot aka Kunrad	7 nov	5 feb	2025	NL
60.	Myriam Martinez	28 nov	26 feb	2025	ES/FR
61.	Leonie Brandner	28 nov	26 feb	2025	CH
62.	Mattheus Rocha Pitta	5 dec	5 mrt	2025	BR
63.	Greet Brauwers	12 dec	12 mrt	2025	BE
64.	Stef Veldhuis	12 dec	12 mrt	2025	NL
65.	Bas van Beek	19 dec	19 mrt	2025	NL
66.	Rodrigo Lebrun	19 dec	19 mrt	2025	FR/BR
67.	Yoav Reches	19 dec	19 mrt	2025	IL

SELECTIE DOOR TWEE COMMISSIES

Sinds eind 2022 is de selectieprocedure aangescherpt: alle aanmeldingen worden beoordeeld door twee commissies. De eerste selectie wordt uitgevoerd door een interne commissie, waarna een tweede commissie met interne én externe deskundigen de ingediende werkplannen en CV's opnieuw beoordeelt. De samenstelling van de commissie wisselt elke twee jaar. In 2024 namen Wessel Verrijt, Guus Kusters en Lydia van Oosten voor het eerst deel aan de selectie.

↑ PERFORMERS GODA ZUKAUSKAITÉ, SJAÏD FONCÉ & NIELS VAN HEIJNINGEN

ENKELE RESULTATEN UITGELICHT

Dit jaar is de basis gelegd voor het eerste jaarboek van het EKWC, waarin alle deelnemers van 2024 worden vermeld met een korte beschrijving en beeldmateriaal van hun werkperiode. Dit jaarboek verschijnt in het voorjaar van 2025 en wordt gedeeld met residenten, fondsen en andere stakeholders. Op deze manier maken we de impact en invloed van de residenties tastbaarder.

Een van de ambities voor de komende jaren is om naast de reguliere residenties ruimte te creëren voor flexibele werkperiodes binnen EKWC [Co]labs. Dit programma biedt mogelijkheden voor projecten en residenties die buiten het vaste tijdsbestek van drie maanden vallen. We richten ons op multidisciplinaire projecten rondom een specifieke onderzoeksvraag, waarbij creatieve makers samenwerken met opdrachtgevers zoals bedrijven, musea of universiteiten. De samenwerking met Museum Boijmans Van Beuningen en De Pont wordt opgestart. Zo steunden De Pont en het EKWC een residentie van Nina van de Ven, een talentvolle Tilburgse kunstenaar. Met Museum Boijmans Van Beuningen worden gesprekken gevoerd over het koppelen van residenties aan een tentoonstelling. Deze con-

tacten worden de komende jaren geïntensiveerd om kunstenaars meer kansen te bieden en de resultaten breed te delen met een groter publiek.

Dit najaar zijn we tevens gestart met een nieuw soort residentie: De Nieuwe Materialen Residenties. In deze korte residentie, waarin niet gewerkt wordt met klei, nodigt het EKWC kunstenaars uit om te experimenteren met nieuwe materialen die we ontwikkeld hebben voor mallen, maar die ook anders inzetbaar zijn. Oscar Peters en Mette Sterre waren de eerste kunstenaars die aan de slag gingen met materialen als foamy plaster, kartongips en zaagselgips, en latexcomposities.

Daarnaast spelen we in op de groeiende vraag van kunstenaars naar ruimte voor flexibele projectresidenties bijvoorbeeld voor kunst in de publieke ruimte of in het theater. In het voorjaar van 2026 zal nieuw werk van Schweigman& in première gaan. Hiervoor is Boukje Schweigman een samenwerking aangegaan met beeldend kunstenaar Zoro Feigl. Hoewel de voorstelling pas in 2026 gaat spelen is het onderzoek in november opgestart. Het materiaal dat in dit nieuwe werk centraal staat is klei. Het idee is dat Zoro Feigl voor deze productie een kleilandschap ontwerpt, dat zijn eigen leven kan leiden. Om te ontdekken welke klei je het beste kunt gebruiken zijn Boukje en Zoro met een team van performers en technici in novem-

Boukje Schweigman: "Er ging een wereld voor ons open. Klei heeft duidelijk haar eigen logica, haar eigen traagheid en gewicht en veel verschillende verschijningsvormen. In overleg met de medewerkers van het EKWC kwamen we uiteindelijk uit bij onbewerkte rivierklei. Deze klei werd, vers uit de Maas, brokkelig aangeleverd en door de aanwezige kneedmachines tot de smeuge klei gekneed waarmee performers Goda Zukauskaitė, Sjaïd Foncé en Niels van Heijningen een week lang konden experimenteren. Het werd ons al snel duidelijk dat dit materiaal veel potentie heeft en we kijken er dan ook erg naar uit om het onderzoek in januari te vervolgen!"

ber 2024 afgereisd naar het EKWC in Oisterwijk. Ook willen we ontwerpers en architecten vaker de kans geven om voor korte tijd of met tussenpozen terug te keren, zonder de noodzaak om hun praktijk drie maanden stil te leggen. Hun aanwezigheid brengt een nieuw perspectief in, wat de dynamiek binnen het EKWC verrijkt en de uitwisseling tussen disciplines versterkt.

Dit soort trajecten vraagt om een flexibele planning en extra ondersteuning. We hopen de komende jaren te kunnen blijven investeren in al deze samenwerkingen. Op deze manier vergroten we de impact van het EKWC binnen diverse sectoren en versterken we de verbinding tussen kunst, design en maatschappelijke vraagstukken. ■

RESEARCH

Onderzoek vormt sinds de oprichting een essentieel onderdeel van het EKWC. Iedere residentie is gekoppeld aan een individueel onderzoekstraject, waarbij zowel artistieke als technische vooruitgang wordt geboekt. Dit proces draagt bij aan de kennisontwikkeling van zowel de deelnemers als de adviseurs.

De komende jaren wordt, naast deze bestaande werkwijze, een eigen onderzoeksagenda ontwikkeld. De versterking van de researchfunctie is een cruciale stap in de toekomstbestendigheid van het EKWC. Hierbij richten we ons op drie specifieke thema's: **Building with Clay, Sustainability & Circularity en het Soundlab**. Alle programma's zijn in 2024 gestart en zullen de komende jaren doorlopen.

BUILDING WITH CLAY

In 2024 ontving het EKWC samen met Vertico een prestigieuze MIT R&D-subsidie van €184.800 voor het project Fluid-2-Clay. Met deze subsidie wordt een baanbrekende 3D-printtechnologie ontwikkeld, waarbij vloeibare klei als duurzaam alternatief voor beton wordt ingezet.

De toekenning van deze subsidie is een bijzondere erkenning voor het EKWC. Het EKWC behoort samen met Vertico, tot de top zes van de 51 gehonoreerde aanvragen – nota bene als culturele instelling binnen een technologische subsidieregeling. Dit onderstreept de kracht van interdisciplinair onderzoek en de cruciale rol van kunst en cultuur bij het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen.

Fluid-2-Clay biedt behalve impact op de kunstwereld ook nieuwe perspectieven voor de bouwsector. De technologie maakt het mogelijk architectonische elementen te produceren met complexe en esthetische vormen, terwijl de CO₂-uitstoot aanzienlijk wordt verminderd. Dit betekent niet alleen een doorbraak in duurzaamheid, maar ook een verrijking van de creatieve mogelijkheden binnen de gebouwde omgeving.

Met deze ontwikkeling verstevigt het EKWC zijn positie als internationaal toonaangevend instituut voor keramisch onderzoek en experiment. Het project wordt in 2025 opgezet en zal een looptijd hebben van twee jaar.

SOUNDLAB

Keramiek, muziek en geluid komen samen in het Soundlab. Het EKWC biedt componisten, geluidskunstenaars en muzikanten de mogelijkheid om met de klank van keramiek aan de slag te gaan. In 2024 zijn de plannen uitgewerkt om aan het Soundlab een fysieke geluidsbibliotheek toe te voegen. Pierluigi Pompei is inmiddels samen met EKWC alumni Hans van Koolwijk gestart met het opzetten van deze bibliotheek.

Hiermee breiden wij onze kennis uit en zoeken binnen Nederland samenwerking met partners als de Willem II Studio's, November Music en festival Gaudeamus. In tweede instantie verbreden we ons internationale kennisnetwerk.

SUSTAINABILITY & CIRCULARITY

Het EKWC zet zich in om het keramische proces te verduurzamen. Veel grondstoffen zijn schaars of hebben een grote ecologische impact door delving, transport of gebruik. De explosief gestegen kosten van energie en materialen maken een transitie naar duurzamere alternatieven nog urgenter. Omdat alle onderdelen van het keramische proces – kleisoorten, glazuurrecepten, stooktemperaturen – nauw op elkaar zijn afgestemd, vraagt deze omslag om langdurig en zorgvuldig onderzoek. In 2024 zijn we gestart met verschillende onderzoeksprojecten op dit gebied.

Zo zijn de eerste stappen gezet in het ontwikkelen van glazuuringrediënten uit reststromen. In samenwerking met onderzoeksinstituten en bedrijven die zich bezighouden met reststroommanagement binnen de industrie wordt onderzocht hoe industriële afvalproducten als basis kunnen dienen voor nieuwe glazuren. De eerste materialen zijn inmiddels binnen en de eerste tests laten veelbelovende resultaten zien. Dit onderzoek wordt in het komende jaar voortgezet.

Ook op het gebied van hergebruik van water en gips voor mallen zijn er belangrijke ontwikkelingen. In 2024 zijn verschillende lichtere alternatieven voor traditionele gipsmallen onderzocht, waaronder het innovatieve foamy plaster en een gipsmengsel met karton. Beide materialen tonen veel potentie als duurzamer alternatief.

Binnen de werkplaats wordt steeds meer materiaal hergebruikt. Afvalstromen worden benut door onder andere karton te perforeren tot bruikbaar verpakkingsmateriaal met een nieuw aangeschafte perforatiemachine. Daarnaast worden restklei en glazuur verwerkt tot het EKWC-kopje, dat inmiddels verkrijgbaar is in de winkel.

De komende jaren blijven we onze milieu-impact verder in kaart brengen en werken we aan een concreet stappenplan om die te verkleinen, met meetbare doelen en maatregelen. Hiermee zetten we structurele stappen richting een duurzamer keramisch proces.

KENNISDELING: OPEN SOURCE ALS KERNPRINCIPE

Het vrij delen van kennis, recepten en werkwijzen zit sinds het ontstaan van het EKWC verankerd in onze werkwijze. Onze open source-aanpak stimuleert sneller en beter onderzoek en draagt bij aan de brede verspreiding van keramisch vakmanschap. In 2024 hebben we deze kennisdeling op verschillende manieren versterkt, zowel nationaal als internationaal.

De samenwerking met Museum CODA is hierin een voorbeeld. Binnen de tentoonstelling Breekbaar, waarin keramiek in al haar facetten werd belicht, speelde het EKWC een prominente rol. Niet alleen door de bijdrage van diverse alumni, maar ook door de verdiepende films die inzicht boden in het EKWC en de diverse werkprocessen van de kunstenaars. Samen met CODA maakten we ook een film over het recyclen van klei, die we de komende jaren kunnen blijven delen. Deze tentoonstelling is door veel mensen bezocht en kreeg brede aandacht in de pers. Daarnaast droeg het EKWC bij aan de tentoonstelling Pioniers in Keramiek in Museum Prinsenhof Delft. Als lid van de raad van advies ondersteunden we de inhoudelijke invulling van deze tentoonstelling en droegen we bij aan de dialoog over de rol van keramiek in hedendaagse kunst en design.

Ook internationaal was het EKWC actief in het delen van kennis. Zo was Katrin König keynote speaker op de jaarlijkse bijeenkomst van de Deutsche Keramische Gesellschaft, een belangrijk congres binnen de keramische industrie. Onze deelname onderstreepte niet alleen onze positie als kenniscentrum, maar bood ook de mogelijkheid om onze expertise te delen met een internationaal publiek.

Daarnaast werd Katrin König als artist in residence geselecteerd bij de Akademie der Bildenden Künste in München. Dit programma benadrukt de wederzijdse uitwisseling van kennis en ervaring tussen keramische werkplaatsen en academische instellingen, en draagt bij aan de verdere ontwikkeling van keramisch onderzoek en experiment.

NIEUWE ONTWIKKELINGEN IN DE WERKPLAATS

In 2024 heeft het EKWC diverse technische innovaties doorgevoerd, waarmee zowel nieuwe technieken als duurzaamheidsinitiatieven verder zijn ontwikkeld.

Zo is een handextruder ontworpen op basis van een elektrische 24V actuator, met als doel oude keramische technieken te digitaliseren. Daarnaast is de werkplaats uitgebreid met drie nieuwe 3D-printers, wat de mogelijkheden voor digitaal keramisch onderzoek vergroot. Op technisch vlak is er geëxperimenteerd met dynamisch extruderen, waarbij we een methode ontwikkelden waarmee een extrusieprofiel tijdens het proces van vorm verandert. Ook doen we onderzoek naar oude technieken en schaalmodellen. We merken dat deze technieken direct worden opgepikt door de kunstenaars en worden toegepast in de projecten. Deze en andere innovaties bewijzen dat het EKWC een drijvende kracht is bij nieuwe ontwikkelingen binnen keramiek, technologie en duurzaamheid.

↓ ADVISEURS TJALLING EN LUC LADEN DE OVEN

ADVISEURS

Binnen het EKWC zijn de adviseurs de sleutelfiguren in het residentieprogramma. Zij beschikken over diepgaande keramische expertise en aanvullende specialistische kennis, gecombineerd met sociale en educatieve vaardigheden om een diverse groep residenten optimaal te begeleiden. Hun professionele ontwikkeling is essentieel, en daarom is in 2023 gestart met zowel individuele als gezamenlijke programma's om de vakdeskundigheid verder te versterken. In 2024 lag de focus op het vergroten van technisch onderzoek binnen EKWC Research en het ontwikkelen van educatieve, vakinhoudelijke en communicatieve vaardigheden, onder andere via coachingstrajecten.

Een belangrijk aandachtspunt blijft de borging en overdracht van kennis binnen het team van adviseurs. Digitalisering speelt hierin een cruciale rol, maar vooral het opleiden van nieuwe adviseurs is noodzakelijk om een kennisgat door vergrijzing te voorkomen. Het EKWC verkent (inter)nationale subsidiemogelijkheden om een opleidingsprogramma te ontwikkelen, waarbij jong talent intern wordt opgeleid door ervaren adviseurs.

Daarnaast werd in 2024 verder gewerkt aan de verdieping van technische expertise. Een bijzonder leertraject was de Anagama-stook in Höhr-Grenzhausen, waar een houtoven en reductiestook werden ingezet als leerervaring voor een van de adviseurs. Dit droeg bij aan een bredere en diepere kennis van het stoken en programmeren van de ovens binnen het EKWC. Met deze initiatieven versterkt het EKWC niet alleen de expertise van zijn adviseurs, maar ook de continuïteit van kennis en vakmanschap binnen de organisatie.

PUBLIEK & EDUCATIE

Veel van de werken die in het EKWC vervaardigd zijn, vinden uiteindelijk een plek in een museum of worden getoond op een beurs. Met de tentoonstellingen Pioniers in Keramiek in Museum Prinsenhof Delft en vooral Breekbaar in Museum CODA bereikte het EKWC een nieuw en groter publiek.

EKWC SHOP & KOFFIE MIEP

Ook op onze eigen locatie was de publieke belangstelling groot. De vele rondleidingen en de Test Cases trokken dit jaar opnieuw bijna 2000 bezoekers, die de unieke kans kregen om de werkplaats te ontdekken en direct met kunstenaars in gesprek te gaan. Dit directe contact tussen makers en publiek blijft een essentieel onderdeel van het EKWC.

De EKWC-winkel heeft zich in 2024 verder ontwikkeld. Met een zorgvuldig samengestelde selectie van keramische werken van (oud-)residenten groeide de winkel uit tot een geliefde plek voor bezoekers. De verkoopresultaten waren sterk en bevestigen dat er een groeiende interesse is in keramisch werk en design. Hetzelfde geldt voor de verhuur van onze zaal. Nog steeds weten ieder jaar meer mensen onze faciliteiten te vinden. Daarnaast was de horeca in 2024 geen dag rustig. Koffie Miep, de koffiebranderij en het café op het EKWC-terrein, heeft zich in korte tijd ontwikkeld tot een bruisende ontmoetingsplek. Niet alleen bezoekers van het EKWC strijken er neer, maar ook steeds meer mensen uit de buurt komen hier dagelijks langs. Dit heeft de lokale verbinding aanzienlijk versterkt en draagt bij aan de levendigheid van de locatie.

Met deze succesvolle initiatieven – van samenwerkingen, locatieverhuur, een bloeiende winkel en een levendige horecagelegenheid – blijft het EKWC niet alleen een internationaal toonaangevend keramisch centrum, maar ook een actieve en gewaardeerde culturele plek binnen de lokale en nationale kunstwereld.

WARME MARKETING ALS STRATEGIE

Het EKWC had ook in 2024 geen staffunctie voor marketing & PR, maar weet toch een breed en divers publiek te bereiken. Wij hanteren een strategie van warme marketing, waarbij onze oud-residenten de belangrijkste ambassadeurs zijn. Het steeds groter wordende netwerk van enthousiaste alumni draagt actief bij aan de zichtbaarheid en bekendheid van het EKWC. Hun betrokkenheid en gedeelde ervaringen zorgen voor een organische en geloofwaardige verspreiding van kennis over onze activiteiten, projecten en resultaten.

Deze aanpak werpt zijn vruchten af. In een jaar tijd groeide ons Instagram-account van 13.000 naar 17.400 volgers – een sterke stijging die laat zien dat ons netwerk zich steeds verder uitbreidt en dat de interesse in het EKWC en zijn activiteiten blijft groeien. Door de inzet van alumni, social media en ons eigen netwerk bereiken we onze belangrijkste doelgroepen effectief, zonder een traditionele marketingstructuur.

Naast digitale zichtbaarheid hebben we in 2024 ook meer aandacht besteed aan onze aanwezigheid in de pers. We waren zichtbaar in vakbladen, landelijke media en tentoonstellingscatalogi, waarmee we een breder publiek bereikten. Dit willen we de komende jaren verder uitbouwen.

Vanaf 2025 richten we ons nog meer op communicatie en zichtbaarheid, zowel digitaal als via de pers. We gaan actiever inzetten op media-aandacht, strategische samenwerkingen en publicaties om de impact van het EKWC nog verder te vergroten. Zo blijft het EKWC niet alleen een internationaal toonaangevend keramisch centrum, maar ook een herkenbaar en inspirerend platform voor een steeds groter publiek.

EDUCATIE

Educatie is de essentiële pijler van het EKWC. Kunstenaars komen naar Oisterwijk om in korte tijd intensief met klei te leren werken, en de begeleiding van deze makers vormt onze primaire educatieve taak. Daarnaast investeren we in de ontwikkeling van toekomstig talent door samen te werken met academies en onderwijsinstellingen, zowel nationaal als internationaal.

Bijna alle Nederlandse kunstacademies bezoeken het EKWC jaarlijks, waaronder deRietveld Academie, St. Joost, HKU en KABK. Ook internationale academies in België, Denemarken, Zweden, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk weten ons te vinden. De samenwerking met de Design Academy Eindhoven blijft hecht. Jaarlijks volgen twee masterstudenten uit de richtingen Contextual Design en Social Design een residentie in onze werkplaats. In 2024 waren dit Lucas Garvey en Niki Chania, die beiden met succes hun onderzoek hebben afgerond.

SAMENWERKING

Het EKWC werkt samen met een breed scala aan partners om kennis te delen, te verbreden en te versterken. Dit gebeurt op lokaal, nationaal en internationaal niveau, waarbij zowel kunstenaars als instellingen en bedrijven betrokken zijn. In 2024 zijn deze samenwerkingen verder uitgebreid en verdiept.

Lokaal zijn er nauwe samenwerkingen met Noord-Brabantse kunstenaarswerkplaatsen zoals Make Eindhoven, Cor Unum en het Textiellab. Daarnaast vonden er activiteiten plaats met en voor de gemeente Oisterwijk en de Provincie Noord-Brabant. De samenwerking met vrijwilligers binnen het archief en de winkel heeft niet alleen de organisatie versterkt, maar ook gezorgd voor een hechte lokale binding.

Nationaal blijft het EKWC een richtinggevend instituut binnen de keramiekwereld. Er werden adviezen gegeven aan bedrijven, kunstacademies en musea en er was regelmatig overleg en uitwisseling van residenten met andere Nederlandse (post)academische instellingen. De samenwerking met fondsen werd verder uitgebouwd. Dankzij het Cultuurfonds en de stichting Van Achterberg-Domhof kregen kunstenaars extra financiële ondersteuning voor hun residentie. Stichting Stokroos startte in 2024 een structureel programma om jaarlijks vijf tot acht kunstenaars te ondersteunen. Fonds Kwadraat biedt daarnaast een versimpelde procedure voor rentevrije leningen aan EKWC-deelnemers.

Internationaal was het EKWC actief binnen diverse netwerken en samenwerkingsverbanden. De samenwerkingen met Taiwanese en Spaanse instellingen die residentieplekken voor kunstenaars ondersteunen, werden verlengd. In 2024 ontvingen de eerste deelnemers van de Nouveau Grand Tour een residentieplek met steun van de Franse overheid. Hierdoor kunnen jaarlijks twee Franse kunstenaars bij het EKWC werken.

Voor de heropening van de Fondazione Officine Saffi in Milaan selecteerde Geertje Jacobs kunstenaars voor de tentoonstelling Unknown Territories, waarin onder andere Nederlands hedendaagse keramiek centraal stond. Tijdens de tentoonstelling werd een prijs uitgereikt aan Koen Tasselaar. Er verscheen een uitgebreide publicatie bij de tentoonstelling die de deelnemende kunstenaars en hun werk belichtte.

Ook bij Ceramic Art Brussels, de eerste internationale kunstbeurs gewijd aan hedendaagse keramiek, was het EKWC vertegenwoordigd. Geertje Jacobs maakt sinds de oprichting in 2023 deel uit van de adviesraad en droeg bij aan de selectie van deelnemende kunstenaars en galeries. Tijdens de editie van 2024 interviewde zij kunstenaar Carolein Smit.

FINANCIËLE TOELICHTING

Het boekjaar 2024 is afgesloten met een positief resultaat uit de gewone bedrijfsvoering van € 34.098. Deze uitkomst is voornamelijk te danken aan een stijging van de directe inkomsten in combinatie met een strak budgetbeheer, gericht op het versterken van de financiële positie en het reserveren van middelen voor noodzakelijke toekomstige investeringen. Naast dit resultaat is sprake van een ongerealiseerd positief resultaat op de effectenrekening van € 95.082. Dit resultaat wordt niet als onderdeel van de exploitatie beschouwd, maar afzonderlijk toegevoegd aan de bestemmingsreserve ten behoeve van toekomstige aflossing van de hypotheek. In lijn met de jaarrekening worden de resultaten uit exploitatie en effectenportefeuille separaat gepresenteerd.

De directe eigen inkomsten zijn licht gestegen van € 501.322 in 2023 naar € 513.436 in 2024. De toename is met name het gevolg van hogere opbrengsten uit de verhuur van ruimten, rondleidingen, kaartverkoop en winkelactiviteiten. Daarentegen zijn de inkomsten uit deelnemersbijdragen licht afgenomen. De structurele subsidie van OC&W is geïndexeerd binnen de meerjarige subsidieregeling. Deze indexering is onder andere benut voor de indexering van de salarissen. Daarnaast is in 2024 opnieuw een incidentele energiebijdrage van € 260.000 toegekend. Dit was het tweede en tevens laatste jaar waarin deze bijdrage is ontvangen.

De energielasten zijn in 2024 met circa 19% gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze daling is deels toe te schrijven aan een normalisatie van de tarieven en deels aan het effect van energiezuinige maatregelen. Wel blijft het niveau van de energiekosten aanzienlijk in vergelijking met 2021, en verdere daling van de gasprijzen wordt niet verwacht. Ook op andere kostenterreinen is sprake van verlaging. Zo zijn de inkoopkosten van materialen afgenomen dankzij een aangescherpt inkoopbeleid. De personeelskosten zijn lager uitgevallen, vooral door een verminderd beroep op externe inhuur. Tevens zijn de rentelasten verder gedaald doordat de lening bij derden in 2024 volledig is afgelost. Ook de bureaunkosten zijn gedaald, onder meer door lagere uitgaven voor administratie en advies.

Het streven blijft om binnen de exploitatie ruimte te houden voor noodzakelijke reserveringen en investeringen, mede vanwege uitgestelde onderhoudsbehoeften en noodzakelijke vervangingen op de middellange termijn. In dit kader is in 2024 een voorziening voor groot onderhoud gevormd van €120.000, als eerste stap richting het opvangen van toekomstige kosten voor onderhoud en verduurzaming van het pand

↓ DE BIBLIOTHEEK

EXPLOITATIEREKENING 2024

Baten beschikbaar voor doelstelling	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Eigen directe inkomsten			
Kaartverkoop	34 . 371	25 . 000	25 . 023
Overige publieksinkomsten	56 . 372	90 . 466	30 . 992
Overige directe inkomsten	422 . 694	378 . 453	445 . 307
sub a	513 . 437	493 . 919	501 . 322
Indirecte inkomsten	b - 0	80 . 000	- 0
Private middelen - private fondsen	c - 0	- 0	- 0
d=sub a+b+c	513 . 437	573 . 919	501 . 322
Subsidies			
Totaal structureel OCW	626 . 678	500 . 000	596 . 103
Totaal structureel Provincie	203 . 720	203 . 720	203 . 720
Incidentele publieke subsidies	260 . 000	35 . 000	276 . 400
sub e	1 . 090 . 398	738 . 720	1 . 076 . 223
Totaal beschikbaar voor doelstelling	d+ sub e 1 . 603 . 835	1 . 312 . 639	1 . 577 . 545
Bestedingen aan de doelstelling			
Beheerlasten			
Materiële kosten	367 . 797		270 . 508
Personeelslasten	271 . 246		261 . 198
	639 . 043		531 . 706
Activiteitenlasten			
Materiële kosten	520 . 065		637 . 713
Personeelslasten	408 . 950		425 . 314
	929 . 015		1 . 063 . 027
Totaal besteed aan doelstelling	1 . 568 . 058	1 . 310 . 439	1 . 594 . 733
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	35 . 777	2 . 200	- 17 . 188
Financiële baten en lasten	95 . 082		63 . 922
Saldo rentelasten en -baten	- 1 . 679	- 2 . 200	- 3 . 357
Exploitatieresultaat	129 . 180	- 0	43 . 377
Bestemming exploitatieresultaat (onttrekking neg./dotatie pos.)	2024	2023	
Onttrekking/dotatie algemene reserve	34 . 098	23 . 572	
Onttrekking/dotatie bestemmingsreserve aflossing hypotheek	95 . 082	63 . 922	
Onttrekking/dotatie bestemmingsfonds Soundlab	- 0	- 44 . 116	
Totaal	129 . 180	43 . 378	

RISICOANALYSE 2024

Eind 2024 is de aangepaste begroting voor de BIS periode 2025-2028 ingediend bij OCW. De begroting is zorgvuldig afgestemd op de financiële kaders van de BIS en gericht op een sluitend resultaat. Hiermee wordt de kernactiviteit, het residentieprogramma, gewaarborgd. Tegelijkertijd brengen deze aanpassingen risico's met zich mee die de organisatie op meerdere fronten onder druk zetten.

FINANCIËLE EN OPERATIONELE RISICO'S

- **Toegankelijkheid:** De verhoging van de eigen deelnemersbijdrage maakt het residentieprogramma minder toegankelijk voor kunstenaars, wat afbreuk doet aan onze inclusieve doelstellingen.

- **Personele bezetting en werkdruk:** Het uitblijven van investeringen in een toekomstbestendige interne organisatie betekent dat cruciale vacatures niet ingevuld kunnen worden. Dit verhoogt de werkdruk, waardoor kerntaken onder druk komen te staan en de kwaliteit van dienstverlening in gevaar komt.

- **Innovatie en aantrekkingskracht:** Het gebrek aan middelen voor de ontwikkeling van keramische innovatie ondermijnt de aantrekkingskracht en relevantie van de organisatie op de lange termijn.

- **Zichtbaarheid en marketing:** Door een tekort aan budget voor marketing en communicatie vermindert de publieke en professionele zichtbaarheid van de organisatie, wat een risico vormt voor het aantrekken van talent en financiering.

- **Automatisering en digitalisering:** De noodzakelijke investeringen in IT en digitalisering worden uitgesteld, wat de efficiëntie en modernisering van werkprocessen belemmert.

- **Onderhoud pand en inboedel:** Door een structureel tekort aan middelen blijft het onderhoud achter, wat op termijn kan leiden tot grotere en duurdere ingrepen en de continuïteit van de bedrijfsvoering kan schaden.

VOORUITBLIK

Wij zetten ons onverminderd in om via alternatieve financieringsroutes aanvullende middelen te verwerven en de impact van deze bezuinigingen te beperken. Fondsenwerving en sponsoring blijven een speerpunt, evenals het optimaliseren van inkomsten uit de winkel en verhuur. Daarnaast hanteren wij een scherp financieel beleid, waarin alleen projecten worden uitgevoerd wanneer daar externe financiering voor beschikbaar is. In een worst-case scenario kunnen rigoureuze maatregelen worden getroffen, zoals een verdere verhoging van de eigen bijdrage en het uitbreiden van het aantal residenten. Dit gaat echter ten koste van de kwaliteit en de toegankelijkheid van het programma.

Ondanks deze uitdagingen heeft het EKWC in het verleden bewezen veerkrachtig te zijn in het omgaan met financiële tegenvallers. Het huidige financiële beleid is realistisch en beheerst. Wij blijven ons inzetten om de impact van de financiële beperkingen zoveel mogelijk te minimaliseren.

HR & ORGANISATIE-ONTWIKKELING

In 2024 is een belangrijke stap gezet in de verdere professionalisering van het HR-beleid. Samen met een externe HR-specialist is een traject gestart om het HR-beleid opnieuw op te zetten. Dit proces wordt in 2025 afgerond en zal zorgen voor een duidelijke en toekomstbestendige structuur binnen de organisatie. Er is een eigen inschalingssysteem ontwikkeld, gebaseerd op de Museum CAO en de HBO CAO. Dit systeem is extern getoetst door een jurist om ervoor te zorgen dat de salarissen en arbeidsvoorwaarden in lijn zijn met de sector en recht doen aan de functies binnen het EKWC. Omdat er geen bestaande CAO is die volledig aansluit bij de specifieke werkstructuur van het EKWC, is ervoor gekozen om dit op maat te ontwikkelen. Het personeelshandboek en de *code of conduct* worden in 2025 afgerond. De arbeidsvoorwaarden worden jaarlijks extern getoetst om te garanderen dat ze actueel en juridisch correct blijven. Ook de opdrachten aan de freelancers worden opnieuw opgesteld en vastgelegd om heldere en eerlijke afspraken voor de toekomst te waarborgen.

Deze aanpassingen dragen bij aan een transparant en eerlijk HR-beleid en zorgen voor een stabiele en professionele werkomgeving waarin medewerkers en freelancers zich optimaal kunnen ontwikkelen.

GOVERNANCE & RAAD VAN TOEZICHT

Sinds 2024 is de Raad van Toezicht aangesloten bij de Nederlandse Vereniging Toezicht Cultuur om de governance verder te versterken. Daarnaast zijn in 2024 Lucienne van Dijk en Marcelle Hendrickx toegetreden tot de Raad van Toezicht. Beiden brengen waardevolle expertise mee op het gebied van financiën, duurzaamheid, maatschappelijke betrokkenheid en bestuurlijke processen.

Lucienne van Dijk is ondernemer in de financiële dienstverlening en docent aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Binnen de Raad van Toezicht richt zij zich vooral op financiële gezondheid en risicobeheer. Marcelle Hendrickx, ervaren bestuurder en tot voor kort wethouder in Tilburg, zet haar politieke en bestuurlijke kennis in om het EKWC steviger te positioneren binnen het bredere culturele en maatschappelijke veld.

Met hun komst bestaat de Raad van Toezicht uit vijf leden: Lucienne van Dijk, Marcelle Hendrickx, Irene Fortuyn, Tet Reuver en Anne Wenzel. Zij houden toezicht, geven advies en fungeren als klankbord voor de directeur.

FAIR PRACTICE, DIVERSITEIT & SOCIALE VEILIGHEID

Het EKWC onderschrijft de Fair Practice Code en zet zich in voor eerlijke vergoedingen en gelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor medewerkers, freelancers en residenten. Er wordt actief bijgedragen aan landelijke netwerken, waaronder Kunsten '92 en De Kunst van Brabant, om gezamenlijk de sector te versterken.

Sociale veiligheid blijft een prioriteit. Dit onderwerp wordt structureel besproken binnen het team van adviseurs, zowel tijdens coachingstrajecten als in wekelijkse overleggen. Daarnaast wordt het geëvalueerd met residenten en zijn er twee vertrouwenspersonen beschikbaar voor zowel medewerkers als deelnemers. De *code of donduct* vormt een belangrijke schriftelijke basis waarin we de afspraken hebben vastgelegd.

Diversiteit en inclusie zijn speerpunten binnen zowel de residentiegroep als de organisatie. Het EKWC streeft naar een inclusieve en veilige woon- en werkplek, waarin diversiteit actief wordt nagestreefd. In 2024 werd verder gewerkt aan een inclusiever HR-beleid en werden selectieprocedures verfijnd om verschillende perspectieven te waarborgen. Ook in de samenstelling van de Raad van Toezicht en selectiecommissies blijft diversiteit een belangrijk aandachtspunt. Met dit in het achterhoofd zijn we nu op zoek naar een man als nieuw lid voor de Raad van Toezicht.

ORGANISATIE

Raad van Toezicht
Amo Bosman t/m 30-4-2024
Irene Fortuyn (voorzitter)
Tet Reuver
Anne Wenzel
Lucienne van Dijk
Marcelle Hendrickx

Directeur-bestuurder
Geertje Jacobs

Programmamanager
Nico Thöne t/m 31-12-2024

Adviseurs
Sander Alblas, Froukje van Baren, Luc Daamen, Katrin König, Tjalling Mulder, Katrina Niebergal, Pierluigi Pompei

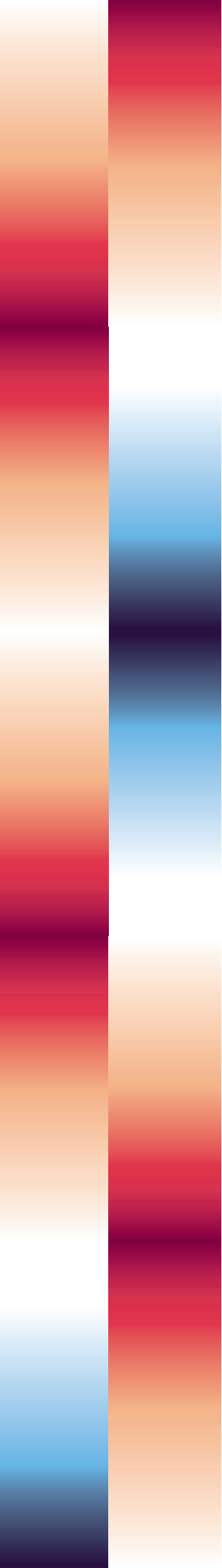
Stagiaires
Loren Dogan, Klaudia Kazmierczak

Assistenten
Lesja van Hoof

Kantoor/Werkplaats/Huishoudelijke dienst
Linda Barkhuijzen, Yves Brandsma, Annelies Broenink, Monique Ouwens, Ingrid Thijssen

Vrijwilligers EKWC
Addie Bouwman, Christien van Esch, Wil Hoentjen, Marianne Hol, Harry Jager, Jolanda van Kempen, Arjan Lammerds, Annette Loman, Debby Lutter, Henry Molenaar, Diny Muskens, Jeanne Oerlemans, Kitty Pardoel, Piet Thomassen, Amy de Visser

Koffie Miep
Annemieke de Riet

COLOFON

Tekst & beeldredactie

Geertje Jacobs

Ontwerp

Studio Turbo

Fotografie

Ad van Lieshout

Arjan Lammerts

De kunstenaars